

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ ТА МІЖНАРОДНИХ КОМУНІКАЦІЙ
Кафедра туризму**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету туризму та
міжнародних комунікацій

к.геогр.н., доц. Габчак Н. Ф./

Габчак Н. Ф. 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J 3 Туризм та рекреація
Освітня програма	Туризм
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 7 Транспорт та послуги за спеціальністю 73 Туризм та рекреація, освітньо-професійна програма «Туризм».

Розробник: Руслана КРИВЕНКОВА, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри туризму
протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Завідувач кафедри д. геогр. н., проф. Ганна МАШКА

Схвалено науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій
протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії д. геогр. н., проф. Ганна МАШКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	2	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання – 3,3 Аудиторних годин – 72 самостійної роботи студента – 90	3	4
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: екзамен	Індивідуальні:	
	30	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	90	130

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» є формування знань щодо методики та особливостей комплексного дослідження туристичної індустрії країн і регіонів світу, даних про основні види туристичних ресурсів країн світу, найголовніші туристичні центри та регіони світу, особливості функціонування сфери туризму у країнах світу. Навчальна дисципліна «Туристичне країнознавство» є одним з професійно-орієнтованих курсів програми підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Туризм» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та займає провідне місце в циклі навчальних дисциплін загальної підготовки.

Завданнями навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство», що забезпечують досягнення мети та формування програмних результатів навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є такі:

- засвоєння теоретико-методологічних основ туристичного країнознавства;
- вивчення історії становлення й розвитку туристичної галузі в країнах світу, аналітична оцінка формування та розвитку складових частин туристичного потенціалу країн світу;
- формування в здобувачів вищої освіти фахового розуміння специфіки розвитку туризму в різних туристичних регіонах і країнах світу;
- дослідження причинно-наслідкових зв'язків у формуванні основних туристичних центрів світу;
- висвітлення тенденцій розвитку туризму в основних регіонах світу;
- вироблення вмінь у здобувачів вищої освіти щодо надання туристично-країнознавчої характеристики країн світу;
- формування практичних навичок роботи здобувачів вищої освіти щодо створення туристичних маршрутів територією різних країн світу, що є необхідним для майбутньої роботи в туристичних фірмах.

Предметом виступає система наукових знань дослідження країн світу, вивчення туристичного потенціалу країн світу та їхніх основних туристичних ресурсів.

Відповідно до освітньої програми «Туризм», вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 1. Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності.

СК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій.

СК 10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

СК 11. Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.

СК 14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК 22. Впроваджувати стратегію зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичної галузі, насамперед в межах транскордонних територій

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Туристичне країнознавство» вивчається у третьому семестрі першого (бакалаврського) рівня, тому має передумови для вивчення у зазначеній освітній програмі:

ОК 1.2. Рекреаційна географія

ОК 1.4. Соціально-економічна географія країн світу та туристичні регіони

ОК 2.4. Сучасні різновиди туризму

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Туризм», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Когнітивна (пізнавальна) сфера	
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.	ПРН 1
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук	ПРН 2
Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ	ПРН 3
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.	ПРН 5
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Розуміти основні положення туристичного законодавства в різних країнах світу. Знати і вміти використовувати на практиці Стратегії та Програми розвитку туризму країн світу на визначений період, національні та міжнародні стандарти з обслуговування туристів.	ПРН 1

Вміти застосовувати на практиці базові поняття з теорії туристичного країнознавства. Знати принципи організації туристичних маршрутів територією різних країн світу та розуміти аспекти туристичної діяльності суб'єктів міжнародного ринку туристичних послуг.	ПРН 2
Знати основні форми і види туризму, їх поділ, акцентуючи увагу на тих, які найбільше розвинені в провідних країнах світу. Аналізувати, які з основних форм та видів туризму найбільше користуються попитом у туристів.	ПРН 3
Вміти зробити аналіз туристично-рекреаційного потенціалу окремих країн, регіонів та континентів.	ПРН 5
Вміти проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття в країнах світу, у яких проживає багато етнічних меншин. Вміти професійно, толерантно вести міжнародні комунікації зі споживачами туристичних послуг у різних країнах світу. Вільно володіти кількома іноземними мовами для спроможності конкурентноздатності на світовому ринку праці.	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» є:

- лекція-конференція;
- метод ініціативного самонавчання;
- використання проблемно-орієнтованих інноваційних навчальних технологій;
- лекція із попередньо запланованими помилками;
- інформаційно-рецептивний;
- ілюстративний;
- евристичний.

Для оцінювання знань здобувачів використовуються наступні форми контролю:

1. Усна (відповіді здобувачів вищої освіти на окремі питання теми, бесіда під час розгляду проблемного питання, захист презентацій).
2. Письмова (індивідуальні роботи, поточні контрольні роботи, модульні контрольні роботи).
3. Перевірка рівня навчальних досягнень здобувачів з дисципліни «Туристичне країнознавство» здійснюється на основі результатів модульних контрольних робіт та підсумкового контролю.

Форми (методи) контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: комплексна

Форма модульного контролю: письмова

Форма підсумкового семестрового контролю: усна

Протягом семестру проводяться дві модульні контрольні роботи, обов'язкові для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Модульний контроль №1 включає навчальний матеріал змістового модулю I (теми 1-7), а модульний контроль №2 – відповідно матеріал змістового модулю II (теми 8-13).

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється за такими складовими:

- перевірка знань здобувачів на семінарських заняттях;
- контроль за виконанням індивідуальних завдань та самостійної роботи.

При оцінюванні знань здобувачів вищої освіти до уваги беруться:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- активність у дискусіях та вміння аргументувати;

- виконання практичних завдань;
 - підготовка курсових робіт та їх захист;
 - підготовка усних доповідей;
 - підготовка мультимедійних презентацій та їхні захисти тощо.
- Максимальна оцінка поточного контролю становить 30 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Презентація	30	100
5	5	5	5	5	5	10	30		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T8	T9	T10	T11	T12	T13	Презентація	30	100
5	5	5	5	10	10	30		

T8, T9 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	7	40	6	40
Презентація	1	30	1	30
Контрольна робота, яка виконується під час аудиторних занять	1	30	1	30
Разом		100		100

Форма модульного контролю – після виконання кожного змістового модуля здійснюється поточний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Завдання для модульного контролю включає теоретичні питання, що вивчалися згідно програми. Максимальна кількість балів – 30 балів.

Загальна кількість балів модульного контролю визначається як середнє арифметичне балів за два модулі і складає максимум 100 балів.

Допуск здобувачів до підсумкового контролю знань здійснюється відповідно до діючих в університеті положень.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Згідно з «Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ», підсумковий (семестровий) контроль проводиться у відповідності до графіка навчального процесу та розкладу заліково-екзаменаційної сесії, затверджених у встановленому порядку.

Підсумковий контроль у формі семестрового екзамену проводиться за навчальним матеріалом, визначеним робочою навчальною програмою дисципліни у повному обсязі за семестр. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий (семестровий) контроль, та критерії оцінювання результатів навчальної роботи здобувачів вищої освіти доводяться до їх

відома на початку вивчення дисципліни. Максимальна оцінка з підсумкового (семестрового) контролю становить 100 балів.

Підсумковий контроль оцінюється за національною шкалою та дублюється за стобальною шкалою з оцінкою ECTS. Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів вищої освіти на екзамені здійснюються за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі вищої освіти, які не виконали умови договору про навчання та усі види обов'язкових робіт (практичних завдань, індивідуальних завдань, презентацій тощо), передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Відповідальний працівник деканату у відомості проти прізвища такого здобувача вищої освіти робить позначку «недопущений».

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль I. Теорія та методологія туристичного країнознавства

Тема 1. Теоретико-методологічні основи туристичного країнознавства. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна

Об'єкт, предмет, завдання та функції туристичного країнознавства. Наукові принципи країнознавства та взаємозв'язок туристичного країнознавства з іншими дисциплінами. Закономірності туристичного країнознавства. Система основних методів дослідження туристичного країнознавства. Дисциплінарна структура комплексного країнознавства.

Тема 2. Основні етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства

Стихійно-описовий період. Період формування основ класичного країнознавства (XVII – перша половина XIX ст.). Період «університетського країнознавства». Антропогеографічна країнознавча школа. Французька школа країнознавства. Формування українського «національного країнознавства», основні здобутки вітчизняних науковців.

Тема 3. Концептуальні основи та сучасні теорії країнознавства

Концепція географічного детермінізму. Основні теорії держави: органічна теорія держави; функціональна теорія держави; теорія «держави-контейнера». Концепції: атлантизму; мондіалізму; євразійства; енвайроменталізму. Особливості формацийного дослідження розвитку країн світу. Цивілізаційний підхід у туристичному країнознавстві.

Тема 4. Категорії туристичного країнознавства

Політична карта світу як основа країнознавчих знань. Етапи формування політичної карти світу. Етнічна карта світу. Лінгвістична карта світу. Релігійна карта світу.

Тема 5. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу

Уявлення про географічне положення країни. Основні ознаки географічного положення. Поняття «територія» та «простір» у туристичному країнознавстві. Склад та параметри території країни. Кордони держав: їхні функції та класифікація. Делімітація та демаркація державних кордонів. Особливості адміністративно-територіального устрою країн світу. Поділ країн за формою адміністративно-територіального устрою, формою державного правління, типом політичного режиму. Столиці в туристичному країнознавстві. Види столиць.

Тема 6. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації

Національна держава в умовах глобалізації. Туризм як особливий вияв глобалізації сучасного світу та чинник консолідації суспільства на території окремої держави. Парадигма туризму XXI століття.

Тема 7. Туристичний імідж країни

Поняття «образ», «імідж», «бренд» країни: ієрархія, сутність, властивості та специфіка застосування. Функції та стани туристичного іміджу країни. Методологічні основи створення туристичного іміджу країни. Механізми реалізації іміджевої політики.

Модуль II. Туристичні регіони та країни світу

Тема 8. Регіональний поділ світу в туризмі

Уявлення про регіональний поділ сучасного світу. Класифікації країн світу. Особливості й принципи районування в туризмі. Районоутворювальні чинники у туризмі.

Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону

Загальна характеристика Європейського макрорегіону. Туристичні країни Північної Європи. Туристичні країни Західної Європи. Туристичні країни Центральної та Східної Європи. Туристична політика країн Центрально-Східної Європи: досвід для України. Туристичні країни Західного Середземномор'я та Південної Європи. Франція як один з лідерів туризму Європейського макрорегіону.

Тема 10. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону

Загальна характеристика Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону. Туристичні країни Східної Азії. Туристичні країни Південно-Східної Азії. Туристичні країни Південної Азії. Туристичні країни Австралії та Океанії. Китай як один з лідерів туризму Азіатсько-Тихоокеанського макрорегіону.

Тема 11. Характеристика Американського туристичного макрорегіону

Загальна характеристика Американського макрорегіону. Туристичні країни Північної й Центральної Америки. Туристичні країни Карибського басейну. Туристичні країни Південної Америки. США як центр туризму Американського макрорегіону.

Тема 12. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону

Загальна характеристика Африканського макрорегіону. Туристичні країни Західної Африки. Туристичні країни Південно-Східної та Південної Африки. Туристичні країни Північної Африки. ПАР як один з лідерів туризму Африканського макрорегіону.

Тема 13. Характеристика Близькосхідного туристичного макрорегіону

Загальна характеристика Близькосхідного макрорегіону. Туристичні країни Близькосхідного макрорегіону. Єгипет як ключовий туристичний напрямок Близькосхідного макрорегіону.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма навчання					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія туристичного країнознавства						
Тема 1. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна	8	2				6
Тема 2. Основні етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства	10	2	2			6

Тема 3. Концептуальні основи та сучасні теорії країнознавства	10	2				8
Тема 4. Категорії туристичного країнознавства	10	2	2			6
Тема 5. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу	12	2	2			8
Тема 6. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації	10	2	2			6
Тема 7. Туристичний імідж країни	10	2	2			6
Модульний контроль	2		2			
Змістовий модуль 2. Туристичні регіони та країни світу						
Тема 8. Регіональний поділ світу в туризмі	10	2				8
Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	12	2	4		6	6
Тема 10. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону	16	4	4		6	8
Тема 11. Характеристика Американського туристичного макрорегіону	16	4	4		6	8
Тема 12. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону	10	2	2		6	6
Тема 13. Характеристика Близькосхідного туристичного макрорегіону	12	2	2		6	8
Модульний контроль	2		2			
Усього годин	150	30	30		30	90

Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Заочна форма навчання					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теорія та методологія туристичного країнознавства						
Тема 1. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна	11	1				10
Тема 2. Основні етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства	11	1				10
Тема 3. Концептуальні основи та сучасні теорії країнознавства	10					10
Тема 4. Категорії туристичного країнознавства	10					10
Тема 5. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу	11	1				10
Тема 6. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації	10					10
Тема 7. Туристичний імідж країни	11	1				10
Змістовий модуль 2. Туристичні регіони та країни світу						
Тема 8. Регіональний поділ світу в туризмі	11	1				10
Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	13	1	2		6	10
Тема 10. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону	13	1	2		6	10
Тема 11. Характеристика Американського туристичного макрорегіону	13	1	2		6	10
Тема 12. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону	12	1	1		6	10
Тема 13. Характеристика	12	1	1		6	10

Близькосхідного туристичного макрорегіону						
Усього годин	150	10	8		30	130

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна		
2	Тема 2. Основні етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства	2	
3	Тема 3. Концептуальні основи та сучасні теорії країнознавства		
4	Тема 4. Категорії туристичного країнознавства	2	
5.	Тема 5. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу		
6	Тема 6. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації		
7	Тема 7. Туристичний імідж країни	2	
	Модульний контроль	2	
8	Тема 8. Регіональний поділ світу в туризмі		
9	Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	4	2
10	Тема 10. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону	4	2
11	Тема 11. Характеристика Американського туристичного макрорегіону	4	2
12	Тема 12. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону	2	1
13	Тема 13. Характеристика Близькосхідного туристичного макрорегіону	2	1
	Модульний контроль	2	
	Всього годин:	30	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
	Модуль 1	Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Туристичне країнознавство як навчальна та наукова дисципліна	6	10
2	Тема 2. Основні етапи розвитку країнознавчих знань та інституціоналізація країнознавства	6	10
3	Тема 3. Концептуальні основи та сучасні теорії країнознавства	8	10
4	Тема 4. Категорії туристичного країнознавства	6	10
5	Тема 5. Основні концепти просторово-територіальної організації країн світу	8	10
6	Тема 6. Національна держава та міжнародний туризм у вимірах глобалізації	6	10
7	Тема 7. Туристичний імідж країни	6	10
	Модуль 2		
8	Тема 8. Регіональний поділ світу в туризмі	8	10
9	Тема 9. Характеристика Європейського туристичного макрорегіону	6	10
10	Тема 10. Характеристика Азіатсько-Тихоокеанського туристичного макрорегіону	8	10
11	Тема 11. Характеристика Американського туристичного макрорегіону	8	10
12	Тема 12. Характеристика Африканського туристичного макрорегіону	6	10
13	Тема 13. Характеристика Близькосхідного туристичного макрорегіону	8	10
	Всього годин:	90	130

6.5. Індивідуальні завдання

Для засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, окрім аудиторних занять (лекційних, практичних занять) та самостійної роботи здобувача, значну увагу приділено індивідуальним завданням здобувача. Індивідуальна робота здобувача є **варіативною**, зокрема вона включає:

- написання конспектів у межах навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» із теми за заданим планом або планом, який здобувач розробив самостійно;
- виконання практичних завдань;
- підготовка мультимедійних презентацій туристичних маршрутів територією країн світу, які здобувач узгоджує з викладачем навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство»;
- написання курсових робіт (перелік наведено далі), теми яких здобувач вищої освіти узгоджує з відповідним науковим керівником.

**Тематика курсових робіт
з навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство»**

1. Туристичні дестинації в Польщі.
2. Туристичні дестинації в Чехії.
3. Туристичні дестинації в Сербії.
4. Туристичні дестинації в Словаччині.
5. Туристичні дестинації в Угорщині.
6. Туристично-країнознавча характеристика Австралії.
7. Туристичні ресурси Індії.
8. Туристичний потенціал Єгипту.
9. Туристичні ресурси Чорногорії.
10. Об'єкти ЮНЕСКО як туристичний ресурс Іспанії.
11. Природно-ресурсний потенціал та туристично-рекреаційні ресурси Індії.
12. Аналіз історико-культурного туристичного і природного потенціалу Саудівської Аравії.
13. Регіональна характеристика динаміки туристичної галузі Туреччини.
14. Характеристика Франції як провідної туристичної країни Європейського регіону: соціально-економічний та історико-культурний аспект.
15. Проблеми і перспективи розвитку спеціалізованих видів туризму в Південній Африці.
16. Характеристика провідних туристичних країн району Карибського басейну, їх центри та розвинені види туризму.
17. Туристично-країнознавча характеристика Ізраїлю.
18. Роль країн Океанії у розвитку міжнародного туризму.
19. Бельгія як туристична дестинація Європейського туристичного регіону.
20. Пам'ятки ЮНЕСКО Нідерландів в системі туристично-рекреаційного потенціалу.
21. Екологічний туризм в Швеції.
22. Історико-культурні туристичні ресурси Словенії.
23. Сакральні туристичні об'єкти Стамбулу.
24. Історико-культурна спадщина Іспанії.
25. Характеристика туристичного потенціалу Японії.
26. Туристично-країнознавча характеристика Швеції.
27. Туристично-рекреаційні ресурси Туреччини.
28. SPA-туризм в Ізраїлі.
29. Туристично-країнознавча характеристика Норвегії.
30. Бальнеологічні курорти Німеччини.
31. Розвиток туризму в Польщі.
32. Перспективи розвитку спеціалізованих видів туризму в Німеччині.
33. Оцінка туристичних ресурсів для цілей спортивного туризму на території Китаю.
34. Релігійні особливості Італії як фактор розвитку туризму.
35. Бальнеологічні ресурси як основа лікувально-оздоровчого туризму на території Угорщини.
36. Міста як центри пізнавального туризму на території Іспанії.
37. Археологічні пам'ятки як об'єкти пізнавального туризму на території Єгипту.
38. Провідні морські, гірські та бальнеологічні курорти та рекреаційні зони Чехії.
39. Розвиток адаптивного туризму в національних природних парках США.
40. Туристична привабливість Нової Зеландії.
41. Особливості розвитку готельного господарства Африканського рекреаційного регіону.
42. Туристично-рекреаційні ресурси Латвійської Республіки: стан та перспективи розвитку.

Окрім того, індивідуальне навчально-дослідне завдання з навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» передбачає складання порівняльних туристично-країнознавчих характеристик держав визначених туристичних макрорегіонів світу за наведеним далі планом:

**План-таблиця порівняльної країнознавчої характеристики
туристичного потенціалу держав**

Географічне розташування держав	
Розвиток туристичної галузі держав	Основні історичні віхи розвитку туризму, характеристика сучасних туристичних потоків, інформація щодо найпопулярніших туристичних маршрутів та визначних пам'яток
Природні туристичні ресурси	Основні
Історико-культурні туристичні ресурси	Основні
Соціально-економічні (або інфраструктурні) туристичні ресурси	Основні
Основні туристичні центри держав	
Столиця країни	
Природні умови	Навести стислі відомості щодо фізико-географічних особливостей країн
Клімат	Стисла інформація щодо погодних умов за сезонами
Грошова одиниця	Вказується офіційна грошова одиниця країн або декілька грошових одиниць
Соціально-політичний лад	Стисла характеристика сучасного соціально-політичного ладу та основних органів державного управління туристичною галуззю в країнах
Економіка	Основні напрямки економічного розвитку країн
Населення	Основні демографічні характеристики
Офіційна мова	Вказується державна мова, що закріплена в офіційному діловодстві
Коли країна була сформована як єдина консолідована держава?	
Релігія	Основні релігійні конфесії країн
Національні традиції та кухня	Розглядаються деякі особливості способу життя місцевого населення, ділового та світського етикету
Готельно-ресторанна сфера держав	Дані про основні готелі та ресторани країн
Додаткова інформація про особливості країни та її мешканців	Інформація, що корисна керівнику туристичної групи та туристу за такими напрямками: розміщення, покупки, медичне обслуговування, чаєві тощо

**7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,
ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА**

- технічне забезпечення дисципліни «Туристичне країнознавство»: мультимедійне обладнання, комп'ютерні класи, ноутбуки;
- програмне забезпечення: система електронного навчання Moodle;
- карти світу, України тощо.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна :

Основна :

1. Конституція Польської Республіки (з передмовою Володимира Шаповала). К., 2018. 82 с.
2. Босовська М. В. Інтеграційні процеси в туризмі: монограф. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 832 с.
3. В'їзний туризм: навч. посіб. / Автор. кол.: Коваль П. Ф., Алешугіна Н. О., Андрєєва Г. П., Зеленська О. О., Григор'єва Т. В., Пархоменко О. Г., Дудко В. Б., Михайловський М. О., Бондар С. І. Ніжин: Вид-во Лук'яненко В. В., 2010. 304 с.
4. Габчак Н. Ф. Туристичне країнознавство країн Європи. Навч.-метод. посіб. Ужгород, 2006. 43 с.
5. Любіцева О. О. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навч. посіб. К.: Альтерпрес, 2008. 436 с.
6. Мальська М. Світовий досвід розвитку туризму. К.: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. 244 с.
7. Мальська М. П. Туристичне країнознавство: Азія та Океанія: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2018. 284 с.
8. Мальська М. П. Туристичне країнознавство: Європа: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2010. 196 с.
9. Масляк П. О. Країнознавство: підруч. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2008. 292 с.
10. Парфіненко А. Національна держава і міжнародний туризм у вимірах глобалізації (вступ до курсу «Туристичне країнознавство»): посіб. Харків: Бурун-книга, 2009. 128 с.
11. Туристична політика зарубіжних країн: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2015. 220 с.
12. Туристичне країнознавство: навч. посіб. / за ред. В. Ф. Семенова. Одеса, 2010. 340 с.
13. Туристичне країнознавство: підруч. / за ред. А. Ю. Парфіненка, В. І. Сідорова, О. О. Любіцевої. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2015. 551 с.
14. Mitrikova J. Turistike destinacie Slovenska (vybrane kapitoly). Presov: Vydavatel'stvo BOOKMAN, 2017. 130 s.
15. Nawrot L. Kierunki Rozwoju wspolczesnej turystyki: monografia naukowa / L. Nawrot, A. Niezgoda. Poznan, 2019. 411 s.

Допоміжна :

16. Кривенкова Р. Ю. Державне та регіональне управління туристичною галуззю в Карпатському регіоні. Взаємозв'язок політики та управління: теоретичний і прикладний аспект: матеріали круг. столу, м. Дніпро, 1 чер. 2018 р. / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. Дніпро, 2018. С. 58-61.
17. Кривенкова Р. Ю. Державне управління туристичною галуззю в Японії. Становлення та розвиток публічного адміністрування: матеріали XI конф. молодих учених за міжнар. уч. (8.05.2020 р., м. Дніпро). Дніпро, 2020. С. 195-199.
18. Кривенкова Р. Ю. Державне управління формуванням туристичного потенціалу України в умовах пандемії COVID-19. Реформування процесів публічного управління в сфері освіти та науки України у глобалізаційному та інформаційному суспільстві: електр. зб. матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (11.06.2021 р., м. Переяслав). Переяслав, 2021. С. 149-153.
19. Кривенкова Р. Ю. Державне управління формуванням туристичного потенціалу Франції. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації: електр. зб. матер. XXXIX Міжнар. наук.-практ. конф. (31.05.2021 р., Переяслав-Хмельницький держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди), секція «Державне управління». Переяслав, 2021. Вип. 71. С. 43-46.
20. Кривенкова Р. Ю. Законодавче забезпечення сфери туризму та формування туристичного потенціалу в державному управлінні: аналіз законодавства. Проблеми управління

- соціальним і гуманітарним розвитком : матеріали XIII наук.-практ. конф. за міжнар. уч., м. Дніпро, 30 листоп. 2020 р. Дніпро, 2020. С. 270 -274.
21. Кривенкова Р. Ю. Менеджмент туристичної діяльності на прикладі формування туристичного потенціалу: державноуправлінський аспект. Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід: матеріали XIV Міжнар. наук. конф., м. Львів, 9 жовт. 2020 р. Львів, 2020. С. 174-179.
22. Кривенкова Р. Ю. Особливості туристичного потенціалу та туристичних ресурсів Іспанії та ФРН. Fundamental and applied researches: contemporary, scientific and practical solutions and approaches. Interdisciplinary prospects: mater. of V Inter. Sc. Conf., 27 June 2019. Banska Bystrica – Baku – Uzhhorod – Kherson – Kryvyj Rih, 2019. P. 25225-4.
23. Кривенкова Р.Ю. Особливості ризик-менеджменту в туризмі. *Війна та туризм*: зб. матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. (2022 р., м. Київ). Київ, 2022. С. 131-133.
24. Кривенкова Р. Ю. Особливості формування туристичного потенціалу Польщі: державноуправлінський аспект. *Становлення та розвиток публічного адміністрування*: матеріали XI конф. молодих учених за міжнар. уч. (8.05.2020 р., м. Дніпро). Дніпро, 2020. С. 199-202.
25. Кривенкова Р. Ю. Перспективи туристично-рекреаційної сфери Карпатського регіону. *Культура та інформаційне суспільство XXI століття*: матер. Всеукр. наук.-теор. конф. молодих учених, секція «Стан та перспективи розвитку вітчизняного туризму» (19-20.05.2022 р., м. Харків) / за ред. В.М. Шейка. Харків, 2022. С. 226-229.
26. Кривенкова Р. Ю. Стан та перспективи розвитку вітчизняного туризму. *Культура та інформаційне суспільство XXI століття*: матеріали Всеукр. наук.-теор. конф. молодих учених (19-20.05.2022 р., м. Харків). Харків, 2022. С. 222-223.
27. Кривенкова Р. Удосконалення механізмів публічного управління формування туристичного потенціалу України. *Аспекти публічного управління*. 2024. №4 (12). С. 110-119.
28. Кривенкова Р. Ю. Управлінські інновації та конкурентоспроможність в індустрії гостинності. *Трансформація туристично-рекреаційної сфери в Україні: виклики війни, глобальні зміни та інноваційні рішення: колект. моногр.* / за заг. ред. Г. В. Машіки, Н. Ф. Габчак; рец.: Л. Ю. Матвійчук, В. В. Папп; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Говерла, 2025. Розд. 3. С. 279-314. ISBN 978-617-8321-46-8.
29. Кривенкова Р., Безик А.-М. Особливості розвитку туристичної галузі в Нідерландах. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2024 р., м. Ужгород. Ужгород, 2024. С. 49-52.
30. Кривенкова Р. Ю., Вебер Р. А. Публічне управління формуванням безбар'єрного світу в галузі туризму (на прикладі Італії). *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2024. №5. С. 91-95.
31. Кривенкова Р. Ю., Вийгішев Б. Український національний туристичний продукт на ринку турпослуг: порівняння з Норвегією. *Туризм сучасності: проблеми та перспективи*: зб. праць I Всеукр. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 30 трав. 2017 р. Тернопіль, 2017. С. 176-183.
32. Кривенкова Р., Зузак Х. Значення скансенів для розвитку туристичної галузі. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*: зб. матер. Міжнар.наук.-практ. конф., 2024 р. Секція «Туризм і рекреація» / За ред. проф. В.П. Коцура. Вип. 105. Переяслав, 2024. С. 21-23.
33. Кривенкова Р., Петровцій І. Роль подієвої культури в формуванні туристичного іміджу України. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі: зб. матер. III Всеукр. наук.-практ. конф., 12.04.2024 р., Київський національний університет технологій та дизайну (Напрямок 1. Подієва культура в сучасному українському дискурсі). Київ, 2024. С. 128-131.
34. Кривенкова Р.Ю., Присташ В. Державне управління туристично-рекреаційною галуззю в Італії. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2024 р., м. Ужгород. Ужгород, 2024. С. 178-181.

35. Кривенкова Р., Присич А. Регулювання розвитку туризму на природоохоронних територіях Норвегії: досвід для України. *Актуальні проблеми розвитку сфери гостинності: перспективи та виклики*: зб. доповідей Міжнар. наук. конф., 2025 р., м. Ужгород. Ужгород, 2025. С. 148-152.

36. Кривенкова Р., Свалявчик Р. Використання природоохоронних територій у туристично-рекреаційній діяльності Бельгії: державноуправлінський аспект. *Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід*: зб. матер. XVIII Міжнар. наук. конф., 11-12.10.2024 р Секція «Геопросторві аспекти туристичної діяльності». Львів, 2024. С. 339-342.

37. Кривенкова Р.Ю., Сіра Е.О. Публічне управління туристичною діяльністю в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 77 . С. 122-127.

41. Туристичні маршрути Закарпаття: путівник, виготовлений у рамках реалізації заходів Програми розвитку туризму і курортів у Закарпатській області на 2016-2020 роки / [відп. ос. Д. М. Ман]. Ужгород, 2018. 40 с.

42. Kryvenkova R. Scientists' views on the study of tourism potential formation. International scientific journal «EDUCATION AND SCIENCE» / ed. Board: T.D. Shcherban (Ed. in Chief); Deputy Ch. Ed: Jerzy Piwowarski; V. V. Hoblyk. Mukachevo – Czestochowa: MSU publ., Humanistic–Natural Sciences University named after Yana Dluhosha in Czestochowa, 2019. Issue 2 (27). P. 179-184.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет :

43. Інформаційно-пошукова система, пристосована для пошуку інформації про країни світу. URL: <http://www.geonames.de/cous.html>

44. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: www.europa.eu.com

45. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua>

46. Офіційний сайт ООН. URL: www.un.org

47. Офіційний сайт Центру політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя. URL: [www. ca-c.org](http://www.ca-c.org)

48. Deutsche Gesellschaft für Tourismuswissenschaft e.V. Zugriffsmodus: URL: <https://www.dgt.de/>

49. Gryszel P. Uwarunkowania organizacyjno–prawne funkcjonowania gospodarki turystycznej w Polsce. URL: https://www.lotur.eu/UploadFiles/524/178/1265187571-Organizacja_turystyki_w_Polsce.pdf. 13 s.

50. Pulido-Fernandez J. Sustainability as a Key Factor in Tourism Competitiveness: A Global Analysis / J. Pulido-Fernandez, B. Rodriguez-Diaz. 2020. №12 (51). URL: Sustainability | An Open Access Journal from MDPI

51. UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. URL: <https://en.unesco.org/>

52. UNWTO. «Cultural Tourism & COVID-19». 2020. URL: <https://www.unwto.org/cultural-tourism-covid-19>